

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 569/2025-9

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Ladislava Duditša (sudca spravodajca) a sudcov Libora Duľu a Rastislava Kaššáka v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľov [REDACTED]

[REDACTED], zastúpených Mgr. Miroslavom Golianom, advokátom, Budatínska 16, Bratislava, proti rozsudku Okresného súdu Pezinok sp. zn. 6C/202/2008 z 21. októbra 2021 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 15Co/7/2022 z 25. januára 2023 a uznesením Okresného súdu Pezinok sp. zn. 6C/202/2008 z 3. februára 2025 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľov a skutkový stav veci

1. Sťažovatelia sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 12. septembra 2025 domáhajú vyslovenia porušenia svojho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a svojho práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) výrokmi IV a V rozsudku okresného súdu sp. zn. 6C/202/2008 z 21. októbra 2021 v spojení s výrokom I rozsudku krajského súdu sp. zn. 15Co/7/2022 z 25. januára 2023 a uznesením okresného súdu sp. zn. 6C/202/2008 z 3. februára 2025. Sťažovatelia žiadajú, aby ústavný súd napadnuté rozhodnutia vo vymedzených častiach zrušil a vec vrátil okresnému súdu na ďalšie konanie. Zároveň žiadajú o náhradu trov konania.

2. Z ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že sťažovatelia 1 a 3 sa návrhom vedeným pod sp. zn. 6C/202/2008 domáhali zaplata sumy 21 226,84 eur s príslušenstvom a sťažovatelia 2 a 4 sa návrhom pôvodne vedeným pod sp. zn. 9C/36/2009 domáhali zaplata sumy 3 485,36 eur s príslušenstvom z titulu, že v žalobe špecifikovaná stavba zasahuje, resp. je postavená

na pozemkoch vo vlastníctve sťažovateľov. Okresný súd uznesením č. k. 9C/36/2009-32 z 22. marca 2010 spojil konania do spoločného konania vedeného pod sp. zn. 6C/202/2008.

3. Napadnutým rozsudkom č. k. 6C/202/2008-552 z 21. októbra 2021 okresný súd zaviazal žalovaného povinnosťou zaplatiť žalobcom 1 a 3 spoločne a nerozdielne sumu 3 477, 95 eur s príslušenstvom (výrok I) a žalobcom 2 a 4 spoločne a nerozdielne sumu 373,34 eur s príslušenstvom (výrok II). Vo zvyšku žalobu zamietol (výrok III). Okresný súd výrokom IV napadnutého rozsudku priznal žalovanému proti sťažovateľom 1 a 3 nárok na náhradu trov konania v rozsahu 68 % a výrokom V priznal žalovanému proti sťažovateľom 1 a 3 nárok na náhradu trov konania v rozsahu 70 %.

4. Na podklade odvolania sťažovateľov krajský súd rozsudkom č. k. 15 Co 7/2022-598 z 25. januára 2023 napadnutý rozsudok vo výroku III potvrdil a zmenil výrok IV napadnutého rozsudku tak, že žalovanému priznal nárok na náhradu trov konania v rozsahu 68 % proti spoločnej a nerozdielnej povinnosti žalobcov 1 a 3. Výrok V napadnutého rozsudku zmenil tak, že žalovanému priznal nárok na náhradu trov konania v rozsahu 70 % proti spoločnej a nerozdielnej povinnosti žalobcov 2 a 4. Rozsudok okresného súdu v spojení s rozsudkom krajského súdu nadobudol právoplatnosť 17. marca 2023.

5. Následne okresný súd napadnutým uznesením č. k. 6C/202/2008-788 z 3. februára 2025 vydaným vyššou súdnou úradníčkou rozhodol o výške trov konania. Napadnuté uznesenie nadobudlo právoplatnosť 4. júla 2025.

II.

Argumentácia sťažovateľov

6. Sťažnostná argumentácia je založená na nesúhlase sťažovateľov s obsahom rozhodnutí konajúcich súdov v častiach týkajúcich sa trov konania. Sťažovatelia osobitne dali do pozornosti, že okresný súd aj vo výroku IV aj vo výroku V zaviazal povinnosťou sťažovateľov 1 a 3. Táto chyba prvostupňového súdu robí celé rozhodnutie nepreskúmateľným, keďže z rozhodnutia nie je jasné, v akej výške sú sťažovatelia 1 a 3 na náhradu trov zaviazaní, zatiaľ čo sťažovatelia 2 a 4 nie sú k úhrade trov zaviazaní vôbec.

7. Sťažovatelia spochybňujú aj obsah napadnutého rozsudku krajského súdu, ktorý zmenil označené výroky rozsudku okresného súdu a k úhrade trov k spoločnej a nerozdielnej povinnosti zaviazal aj sťažovateľov 2 a 4, čím sa podľa sťažovateľov krajský súd nemal vôbec zaoberať, keďže v zmysle § 380 ods. 1 Civilného sporového poriadku je odvolacími dôvodmi viazaný. Tento nedostatok mal odstrániť iba okresný súd vydaním opravného rozsudku, ku ktorému by mali sťažovatelia možnosť vyjadriť sa – odvolať sa a zachovať tak dvojinštančnosť konania. Tým, že o trovách konania rozhodol len odvolací súd, sporovým stranám tak odňal právo na podanie odvolania, čím im bolo odňaté právo na spravodlivý proces.

8. Sťažovatelia namietajú aj napadnuté uznesenie o výške trov konania. Podľa ich názoru vyššia súdna úradníčka nesprávne určila hodnotu sporu k jednotlivým sťažovateľom, spochybňujú aj účelnosť viacerých úkonov právnej služby. Zároveň uviedli, že uznesenie napadli 6. marca 2025 sťažnosťou, na ktorú okresný súd vôbec nereagoval. Sťažovateľom len 19. augusta 2025 doručil

uznesenie o trovách konania s doložkou právoplatnosti, ktorú určil na 4. júl 2025 a vykonateľnosť určil na 8. júl 2025.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

9. Podstatou ústavnej sťažnosti je porušenie práva na spravodlivý proces (čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru) napadnutými rozhodnutiami o trovách konania. Ústavný súd na úvod uvádza, že sťažovatelia v ústavnej sťažnosti namiesto čl. 6 ods. 1 dohovoru uviedli čl. 36 ods. 1 dohovoru, ktorého obsah však s daným právom nekorešponduje. Napriek tejto chybe v písaní ústavný súd ustálil, že predmetom ústavnej sťažnosti je porušenie práv podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru.

III.1. K napadnutému rozsudku okresného súdu z 21. októbra 2021:

10. Časť ústavnej sťažnosti smeruje proti rozsudku okresného súdu z 21. októbra 2021. Ústavný súd poukazuje na princíp subsidiarity zakotvený v čl. 127 ods. 1 ústavy, podľa ktorého rozhoduje o individuálnych sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb vo veci porušenia ich základných práv alebo slobôd v tých prípadoch, ak o ochrane nerozhoduje iný súd. Zmyslom a účelom uvedeného princípu je to, že ochrana ústavnosti nie je a ani podľa povahy veci nemôže byť výlučne úlohou ústavného súdu, ale rovnako je aj úlohou všetkých orgánov verejnej moci v rámci výkonu im zverených kompetencií. Princíp subsidiarity je na zákonnej úrovni premietnutý v § 132 ods. 1 a 2 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“).

11. Napadnutý rozsudok okresného súdu bol predmetom súdneho prieskumu v odvolacom konaní, ktoré vykonal krajský súd na podklade odvolania sťažovateľov. Táto skutočnosť vylučuje právomoc ústavného súdu na jeho opakovaný prieskum (§ 132 ods. 1 zákona o ústavnom súde), čo zakladá dôvod na odmietnutie tejto časti ústavnej sťažnosti podľa § 56 ods. 2 písm. a) zákona o ústavnom súde.

12. Len na doplnenie ústavný súd uvádza, že sťažovateľmi vyčítaná chyba rozsudku okresného súdu (nesprávne označenie sporových strán vo výroku V) má síce povahu chyby v písaní, ktorú bolo možné odstrániť opravným uznesením, z materiálneho hľadiska však toto pochybenie bolo správne odstránené poslednou časťou výroku I rozsudku krajského súdu.

III.2. K napadnutému rozsudku krajského súdu z 25. januára 2023:

13. Sťažovatelia tvrdia, že krajský súd v napadnutom rozsudku pri rozhodovaní o zmene rozsudku okresného súdu postupoval arbitrárne. Napadnutý rozsudok krajského súdu nadobudol právoplatnosť 17. marca 2023.

14. Sťažnosť podľa čl. 127 ústavy nie je časovo neobmedzený právny prostriedok ochrany základných práv alebo slobôd, a preto jednou zo základných procesných podmienok prijatia sťažnosti na ďalšie konanie je jej podanie v lehote ustanovenej v § 124 zákona o ústavnom súde.

15. Podľa § 124 zákona o ústavnom súde možno ústavnú sťažnosť podať do dvoch mesiacov od nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia, oznámenia opatrenia alebo upovedomenia o inom

zásahu. Táto lehota sa pri opatrení alebo inom zásahu počíta odo dňa, keď sa sťažovateľ mohol o opatrení alebo inom zásahu dozvedieť. Ak rozhodnutie nadobúda právoplatnosť vyhlásením alebo oznámením a ak sa podľa osobitných predpisov zároveň doručuje jeho písomné vyhotovenie, začína lehota plynúť dňom doručenia tohto písomného vyhotovenia sťažovateľovi; ak sa rozhodnutie doručuje len jeho zástupcovi, začína lehota plynúť dňom doručenia písomného vyhotovenia tohto rozhodnutia tomuto zástupcovi. Ak bol vo veci podaný mimoriadny opravný prostriedok, lehota na podanie ústavnej sťažnosti vo vzťahu k rozhodnutiu, ktoré bolo mimoriadnym opravným prostriedkom napadnuté, začína plynúť od doručenia rozhodnutia o mimoriadnom opravnom prostriedku.

16. Napadnutý rozsudok krajského súdu nadobudol účinky právoplatnosti 17. marca 2023 a ústavná sťažnosť bola doručená ústavnému súdu až takmer po dva a pol roku od tohto dňa, je teda úplne zjavné, že dvojmesačná lehota na podanie ústavnej sťažnosti dodržaná nebola, čo zakladá dôvod na jej odmietnutie v tejto časti podľa § 56 ods. 2 písm. f) zákona o ústavnom súde.

III.3. K napadnutému uzneseniu okresného súdu z 3. februára 2025:

17. Ústavná sťažnosť napokon smeruje aj proti uzneseniu vyššieho súdneho úradníka o výške trov konania, pričom sťažovatelia spochybňujú určenie hodnoty sporu vo vzťahu k trovám konania jednotlivých sťažovateľov a účelnosť vykonania viacerých úkonov právnej služby.

18. Ústavou vymedzená právomoc ústavného súdu mu neumožňuje, aby nahrádzal rozhodovaciu činnosť (právomoc) všeobecných súdov, ak je založená zákonom alebo na základe zákona. Ústavný súd môže uplatniť svoju právomoc až vtedy, ak fyzická osoba alebo právnická osoba nemá k dispozícii inú ústavnú a zákonnú možnosť účinnej ochrany svojich práv. Ústava ani zákon o ústavnom súde nepripúšťajú sťažovateľovi ako účastníkovi konania možnosť voľby medzi súdnymi orgánmi ochrany porušených základných práv a slobôd. Naopak, z čl. 127 ods. 1 ústavy jednoznačne vyplýva, že sťažovateľ pred tým, ako požiada o ústavnú ochranu ústavný súd, musí vyčerpať všetky (iné) dostupné a účinné prostriedky ochrany svojich práv.

19. Sťažovatelia síce v ústavnej sťažnosti tvrdia, že proti napadnutému uzneseniu okresného súdu podali 6. marca 2025 sťažnosť, o ktorej nebolo rozhodnuté. Svoje tvrdenie však nijako nepreukázali (napr. potvrdením o doručení sťažnosti do elektronickej schránky okresného súdu a pod.), hoci ide o konkrétny skutkový dôvod, o ktorý je opretá ich argumentácia, čo je jednou z osobitných náležitostí ústavnej sťažnosti [§ 123 ods. 1 písm. d) zákona o ústavnom súde].

20. Za tejto situácie ústavný súd musí prioritne vychádzať zo záveru, že sťažovatelia nepodali sťažnosť proti uzneseniu z 3. februára 2025, teda nevyčerpali právne prostriedky, ktoré im zákon priznáva na ochranu ich práv, čo je dôvodom na odmietnutie ústavnej sťažnosti v tejto časti pre neprípustnosť podľa § 132 ods. 2 v spojení s § 56 ods. 2 písm. d) zákona o ústavnom súde.

21. Ak by aj bolo tvrdenie o podaní sťažnosti pravdivé, táto okolnosť by zakladala dôvod na odmietnutie ústavnej sťažnosti pre nedostatok právomoci ústavného súdu na jej prerokovanie podľa § 132 ods. 1 v spojení s § 56 ods. 2 písm. a) zákona o ústavnom súde, keďže právomoc sudcu okresného súdu na ochranu základných práv sťažovateľov predchádza právomoci ústavného súdu. Ak napriek podaniu sťažnosti o nej nebolo rozhodnuté, majú sťažovatelia k dispozícii iné

prostriedky ochrany (sťažnosť predsedovi súdu podľa § 62 ods. 1 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov).

22. Úplne na záver ústavný súd dodáva, že ak napadnuté uznesenie nadobudlo právoplatnosť 4. júla 2025 a ústavná sťažnosť bola preukázateľne podaná na pošte 10. septembra 2025, je podaná po uplynutí lehoty ustanovenej v § 124 zákona o ústavnom súde, teda oneskorene.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 22. októbra 2025

Ladislav Dudíťš
predseda senátu